

HABARI

INFORMATION OM TANZANIA

52 årg

Nr 1/2020

Ur innehållet: Spacerpad, Nordiska Skolan i Dar

TIDNINGEN HABARI

utges av
SVENSKTANZANISKA
FÖRENINGEN
SVETAN

REDAKTION **epost: habari@svetan.org**
Lars Asker, redaktör tel 08-38 48 55, mobil 0705 85 23 10
lars.asker133@gmail.com
Eva Löfgren tel 08-36 48 88, mobil 0702 11 98 68
eva@diversity.se
Sten Löfgren tel 08-36 48 88, mobil 0708 90 59 59
sten@svetan.org

PRISUPPGIFTER 2020

SVETAN-medlemskap inkl HABARI **300 kr**
Medlemskap exkl HABARI **100 kr**
Familjemedlem exkl HABARI **50 kr**
Ungdomsmedlemskap **150 kr**
Prenumeration HABARI **250 kr**
Enstaka HABARI **50 kr**

(Äldre nummer pris efter överenskommelse)

Betala in korrekt belopp på SVETANs plusgiro 35 95 501
– ange på talongen vad som önskas.

Betalning med mobil via Swish: 1230-269-787

ÄMNESOMRÅDEN i tidigare HABARI

3/09 Biståndshist., Tumaini, livshist.	4/14 Jordbruk och industri
4/09 Klimat och energi	1/15 Nätverksmessa
1/10 Musik	2/15 Zanzibar
2/10 Kibaha Education Center	3/15 Forskningsamarbete
3/10 Hälsa	4/15 Valet
4/10 Litteratur	1/16 Valanalys
1/11 Ungdom, Karagwe, ELCT mm	2/16 Ungdomar och framtiden
2/11 Hållbar utveckling	3/16 Partnerskap för lokal demokrati
3/11 MV Liemba, forskarnätverk mm	4/16 Blandat
4/11 Flora och Fauna	1/17 Volontärarbete
1/12 Självständigheten 50 år	2/17 Swahili
2/12 Joha trust & Mama Barbro mm	3/17 Rättsväsende
3/12 Mänskliga rättigheter	4/17 Turism
4/12 Företagsamhet	1/18 Sexuell och reproduktiv hälsa
1/13 Kvinnliga förebilder	2/18 Handkapp, hälsa mm
2/13 John Kilaka, Karagwe 30 år mm	3/18 Svetans 50 årsjubileum
3/13 Swahili	4/18 Religion
4/13 Tanzaniadag, energi	1/19 Tanzaling, Sten Rylanders tal
1/14 Konst och litteratur	2/19 Kultur: Tingatinga, Makonde...
2/14 Konst och litteratur	3/19 Grindar som statusmarkör
3/14 NAOT, cykelsafari, swahilidag	4/19 Kibaha 50 år

Kopior på enstaka HABARI-artiklar kan beställas från redaktionen. Eftertryck eller utdrag ur artiklar får endast ske med författarens tillstånd. Citera oss gärna, men ange källan!

Omslag: En av skolgårdarna på Internationella Skolan i Dar es Salaam med ett mäktigt Flamboya träd.
Foto: Birgitta Hellström

Flyeralam AB, Stockholm 2018, ISSN 0345437
Tryckt på miljövänligt papper

sid 2 - Habari 1/2020

SVETAN

www.svetan.org
www.facebook.com/SvenskTanzaniska

c/o Harriet Rehn
Edeby Ängsväg 23
741 91 KNIVSTA

STYRELSE

styrelsen@svetan.org

Harriet Rehn, ordförande
harriet_rehn@yahoo.se

Rehema Prick, vice ordförande
rehemapruck@hotmail.com

Linus Dunkers, sekreterare
linus@dunkers.nu

Martha Andersson, kassör
marthakente@yahoo.com

**Jeanette Olsson, ledamot/
Tumaini**
msjeanetteolsson@hotmail.com

Emma Kreü, ledamot
emmakreu@gmail.com

Daniel Saulli, ledamot
danielsaulli@gmail.com

Prosper Kaberwa, ledamot
pkaberwa@yahoo.co.uk

Sarah Saulli, ledamot
saullisarah@gmail.com

LOKALREPRESENTANTER

Erland Hillby
Herrhagsv 190, 752 67 Uppsala
tel 076 820 70 59

Gunilla Lundahl
Föreningen Tandala
Killevägen 8A, 247 71 Genarp
tel 076 866 60 39

Rehema Prick
Åtorps Björkv 7, 443 31 Lerum
tel 070 732 20 21

Ta gärna kontakt med en lokalrepresentant om du t.ex. vill veta mer om Tanzania, undrar över hur det är att arbeta där eller vill få tag i någon som kan komma och prata om Tanzania. Vill du bli lokalrepresentant ta kontakt med ordföranden!

STÖDPROJEKT

Tumaini Children's Center

Kontaktperson Helena Stigsson
<http://futurewithhope.se/tumaini/>
Bankgiro 552-8161

Tanzanias ambassad

Tel 08732 24 30 /31
Näsby Allé 6, 183 55 TÄBY
epost: mailbox@tanemb.se
www.tanemb.se

ORDFÖRANDEN

Välkomna till årets första nummer av Habari. Termometern visar en utetemperatur på 9 plusgrader, ute hörs småfåglar sjunga, jag ser grönt gräs på marken som borde täckas av snö och knoppar som håller på att slå ut nu istället för i maj.

Samtidigt berättar mina bekanta i Tanzania om en lång period av torka som följts av kraftiga skyfall och översvämningar och landet hotas nu av gräshoppinvasion som bedöms som den värsta på 25 år. Själv lider jag inte särskilt av det varma vintervädret här i norr, men mina tankar går till alla småbönder i Östafrika som ser sina skördar försvinna och den maktlöshet de står inför. Kanske är det bara frågan om tillfälliga väderfenomen, och kanske det nya året kommer att följa ett normalare mönster, men jag tror vi måste lära oss att anpassa oss till klimatförändringarna och finna nya metoder för odling och framförallt minska sårbarheten i livsmedelsförsörjningen.

Framtiden för Svetan är något jag också funderar över. Vår tidning Habari och Tumaini-projektet i Bukoba är ryggraden i Svetans verksamhet. Men vår Habariredaktion är i akut behov av förstärkning och styrelsen behöver mer input från medlemmarna för att utveckla verksamheten och fundera över själva syftet med Svetan.

Vårt årsmöte kommer att hållas den 4 april kl.16 i Viljans trevliga lokaler på Magnus Ladulåsgratan 13 B i Stockholm.

Styrelsens förhoppning är att vi då tillsammans ska kunna diskutera Svetans framtid och samla in era viktiga åsikter.

Harriet Rehn

Spacerpad - ett återanvändbart mensskydd

Som en menskopp – men utanpå kroppen. Så beskriver de svenska uppfinnarna bakom Spacerpad den återanvändbara binda som snart kan börja masstillverkas och minska mensfattigdomen i världen.

Vid en hastig blick ser den ut som i princip vilken annan binda som helst, men vid en närmare granskning visar det sig att Spacerpad har helt andra kvaliteter än de engångsbindor som åtminstone vi i västvärlden vant oss vid.

– När den här bindan är använd behöver den bara sköljas med vatten och sedan vridas ur, så är den tillräckligt ren och torr och redo att användas direkt igen, säger Karin Högberg, forskare på Högskolan i Borås.

Tillsammans med sin kollega Lena Berglin, som är docent på Textilhögskolan i Borås, ligger hon bakom den konstruktion som snart kan komma att revolutionera livet för kvinnor över hela världen, inte minst i fattiga länder.

Mensfattigdom

– Man uppskattar att runt en miljard kvinnor i världen lider av så kallad mensfattigdom, alltså att man saknar resurser för att upprätthålla en adekvat hygien under sin menstruation. Det handlar om alltifrån att man saknar kunskaper till brist på vatten, toaletter eller privata utrymmen, men framförallt är det bristande tillgång på fungerande mensskydd som är problemet, säger Karin Högberg.

Under sina många resor till framförallt Kenya har hon mött många kvinnor på avlägsen landsbygd eller i flyktingläger som inte kan köpa mensskydd ens om de har råd – helt enkelt för att det inte finns

några att köpa. Istället använder man alltifrån tygtrasor till papper, torrt gräs eller torkad djurspillning i hopp om att det ska suga upp mensvätskan hjälpligt.

– Att använda olika varianter av bomullstyg som återanvändbara mensskydd är ganska vanligt men problemet är att de måste tvättas noggrant och sedan tar de lång tid att torka.

Tabubelagt ämne

Eftersom allt som har med kvinnors kroppsvätskor att göra är så extremt tabubelagt är varken tvätt eller torkning något man gärna gör öppet, utan många kvinnor tvingas smussa med mensskydden och gömma dem under till exempel sin säng direkt efter att de tvättat dem. Då frodas bakterier och nästa gång tygtrasan används kan den orsaka allvarliga infektioner, säger Karin Högberg.

Ämnets känslighet gör också att det finns relativt lite forskning kring problemets omfattning, men vissa uppskattningar talar om att uppemot 20 procent av kenyanska flickor hoppar av sin skolgång i förtid på grund av problemen att hantera sin menstruation, och en lika hög andel av vuxna kvinnor har svårt att upprätthålla en tjänst av samma anledning.

– I intervjuer jag har gjort i till exempel slumområden har många kvinnor vittnat om hur de en gång i månaden prostituerar sig för att ha råd att köpa engångsmensskydd. Det är inte heller ovanligt att kvin-

nor utsätts för sexuellt våld när de nattetid måste ta sig till områdets gemensamma och fullständigt undermåliga toaletter för att hantera sin menstruation.

Det var mötet med den typen av levnadsöden som gjorde att Karin Högberg för sju år sedan började fundera kring hur man skulle kunna underlätta för utsatta, fattiga kvinnor att hantera sin menstruation.

Menskoppen

I samma veva började menskoppen slå igenom hemma i Sverige och uppfylld av sina egna positiva erfarenheter av den lilla silikonbehållaren tog Karin med sig ett parti menskoppar till Kenya för introduktion.

– Det visade sig inte fungera som jag hoppades, trots att jag efterhand blev varse att många biståndsorganisationer också satsade stort och brett på att dela ut menskoppar i till exempel skolor. Men för många kvinnor och i många kulturer är det tabu att föra in någonting i kroppen, oavsett om man är oskuld eller ej. Därför är det inte heller särskilt vanligt att kvinnor som trots allt har råd att köpa engångsprodukter använder tamponger, säger Karin Högberg.

Tanken på menskoppens fördelar dröjde sig dock kvar – tänk om man kunde tillverka en kopp som också gick att bara skölja ur och sedan använda direkt igen, men utanpå kroppen?

Sju år senare är resultatet alltså här, bindan Spacerpad.

Flyg till Afrika?

Specialpriser om du flyger i biståndssyfte!

Drömsafari!

Välj Tanzaniaexperten Anderson's African Adventures
andersons.se

Afrika 0140-37 50 10
africa@tranas-resebyra.se
tranas-resebyra.se

Tranås Resebyrå – trygghet och kvalitet sedan 1979

Spacerpad, återanvändbar binda

– Engångsbindorna är gjorda av så kallade superabsorbenter som suger in mensvätskan i materialet, men Spacerpad är tillverkad av tunna polyestertrådar som är vävda på ett sätt som gör att de håller vätskan mellan sig. Det gör att man enkelt kan skölja bindan med vatten, lägga den i en torkficka i bomull som man kan krama den i för att få ut vattnet. Sedan torkar den snabbt, men om det är bråttom så kan den även användas på en gång, precis som menskoppen, säger Karin Högberg.

Prototyper testade

Prototyper av den smått revolutionerande bindan har testats av kvinnor både hemma i Sverige och i skiftande miljöer i Kenya, och resultaten har varit över all förväntan.

– Det låter ju förmätet att säga det men Spacerpad har fått helt fantastiska omdömen av de kvinnor som testat, både vad gäller bekvämlighet och framförallt funktionaliteten. Även när kvinnorna jämför med de mest välkända engångsprodukterna tycker de att Spacerpad är skönare att använda och bättre på att hålla tätt. Det överraskade oss att så många kvinnor upplever klåda och hudirritationer, men också läckage, med engångsprodukter. Det har visat sig att budgetbindor i utvecklingsländer ofta är tillverkade av undermåligt material.

Snart lansering

Nu närmar sig lanseringen av den färdiga produkten och hittills har kontakterna nått längst i Kenya, Kongo och Indien, men under våren 2020 kommer två studenter från Högskolan i Borås att åka till Tanzania för att göra en undersökning på Mount Meru sjukhuset i Arusha.

Spacerpad mot urinläckage

– Det blir väldigt intressant att följa eftersom de kommer att ha fokus på hur en variant av Spacerpad kan underlätta kvinnors hantering av urinläckage, till exempel efter graviditet och förlossning. Att läcka urin är om möjligt ännu mer skamligt och tabubelagt än att menstruera. Våra labbtester här hemma visar att funktionaliteten kan vara god även vad gäller urin och vi för diskussioner med Nobelpristagaren Dr Denis Mukweges Panziskjukhus i Kongo om samarbete just ur den här aspekten.

Drömmen för Karin Högberg och Lena Berglin är att Spacerpad nu ska kunna spridas där behoven av billiga och funktionella mens- och inkontinensskydd är som störst, men det är inte bara den färdiga produkten som är deras mål. Även produktionen hop-

pas de kunna sprida bland lokala tillverkare och om försäljningen sker småskaligt kan den förhoppningsvis skapa arbetstillfällen och inkomster för många kvinnor runt om i världen.

Vinnovastöd

Själva fick Karin och Lena just före årsskiftet ett välkommet besked från statliga innovationsmyndigheten Vinnova, som beviljade Spacerpad finansiellt stöd de närmaste två åren för att fortsätta utveckla och sprida den banbrytande bindan.

– Hittills har arbete mestadels skett på vår fritid, vid sidan av våra ordinarie arbe-

ten, men nu kan vi äntligen ägna en del av vår arbetstid åt Spacerpad. Det känns väldigt befriande och hoppfullt, säger Karin Högberg.

Text: Anders Egle
Foto: Jonatan Fernström

En standarduppsättning om fyra bindor för att kunna sköta en period på ett optimalt sätt. Det går att klara sig med EN binda men det är inte optimalt, av den enkla anledningen att man vill ha olika storlekar och att man kanske inte alltid kan skölja, krama ur och sätta tillbaka en och samma binda. Den känns dessutom kall om den återanvänds direkt, men det är möjligt om det krävs.

I trängt läge: stoppa ner bindan i plastburken halvfyllt med vatten, skaka, krama ur med hjälp av bomullspåsen, klart!

Tidningskrönikan:

Phyrrusseger i lokalvalen för CCM?

I perioden november-januari dominerar nyheter om lokalvalen. Valprocessen har blivit starkt kritiserad, bl.a. har oppositionskandidater trakasserats och i hög grad hindrats från att överhuvudtaget registrera sig. Följden blev att oppositionen bojkottade valen, och nu har 99% av de lokala posterna besatts med CCM-kandidater. Oppositionen har begärt att valprocessen skall reformeras för att säkerställa rättvisa och transparens vid parlaments- och presidentvalet som kommer i höst.

Lokalvalen har även lett till kritik från utlandet och president Magufuli har sett sig föranlåten att informera utländska diplomater om att kommande val skall vara rättvisa, lugna och transparenta.

Rättegången mot den tanzaniske journalisten Erick Kabendera skjuts åter upp - för sjunde gången?

Priset på cashew-nötter lägre

Då de första cashew-nötterna för den nya säsongen auktionerades ut, utan statlig inblandning, blev priset c:a 2500 tsh/kg. Förra säsongen betalade staten 3300 tsh/kg. 1/11 Citizen

Slutbetalt för sålda cashew-nötter

JPM har beordrat frisläppning av 40 miljarder tsh (\$16 milj), utgörande sista betalning till kooperativen för förra årets inköp av cashew-nötter. 2/11 Daily News

JPM varnar nye riksrevisorn

Den nye riksrevisorn Kichere varnas av presidenten för att göra riksrevisionen till en fjärde statsmakt – det finns bara tre: Regeringen, parlamentet och domstolarna. Presidenten säger också apropå kritiken att bytet av riksrevisor skedde helt enligt konstitutionen. Den förra riksrevisorn professor Assad säger att han nu skall ägna sig åt jordbruk. 4/11 Citizen, Guardian, Daily News

Media kritiserar de nya lagarna

Vid ett möte nyligen fortsätter media att kritisera den ökade regleringen av press, internet och sociala medier. Företrädare säger att misstroendet mellan regering och privata medier fortsätter. Enligt informationsminister Mwakyembe är medias verkliga fiender mediaföretagen själva och deras företrädare. 5/11 Guardian, Citizen

Nya riksrevisorn Kichere t.h. varnas av presidenten att "veta sin plats". Förra riksrevisorn Assad skall nu ägna sig åt jordbruk.

MPs får tablett-datorer

Parlamentsledamöterna har nu fått tablett-datorer för att kunna utföra sitt arbete effektivt och utan att slösa så mycket papper. 5/11 Daily News

Oppositionskandidater stoppas

Vid nomineringen av kandidater till lokalvalen har de flesta av oppositionens kandidater inte godkänts av de lokala valmyndigheterna, medan CCMs kandidater i allmänhet godkänts. Oppositionen hävdar att det rör sig om manipulation för att gynna regeringspartiet. 6/11 Mwananchi m.fl.

Valnominering: Minister ingriper

Ministern för lokal administration Suleiman Jafo har beordrat de lokala valkommittéerna att gå igenom nomineringsprocesserna för att försäkra sig om en rättvis behandling av kandidaterna, samt att godkänna dem som överklagat tidigare beslut. 6/11 Citizen

Budget 2020/21 ökar knappt 4%

De statliga utgifterna för 2020/2021 planeras till \$13 miljarder, en ökning med 3,8% över den nuvarande budgeten. Inga nya reformer föreslås. 6/11 Daily News, Citizen

EAC: BNP beräknas öka med 6,4%

Östafrika har en av Afrikas snabbast växande ekonomier som under detta år beräknas växa med 6,4%. Slutet på konflikten

mellan Etiopien och Eritrea tros innebära en positiv utveckling för Afrikas Horn.. 6/11 Citizen

Kabendera-rättegång skjuts upp

Rättegången mot undersökande journalisten Erick Kabendera skjuts upp igen. Han anklagas för penningtvätt men det antas att fallet är politiskt motiverat. 7/11 East African

Chadema bojkottar lokalvalen

Oppositionspartiet Chadema har beslutat att bojkotta lokalvalen. Huvudskälet man anger är att så många av partiets kandidater inte godkänts. Beslutet meddelades av ordförande Freeman Mbowe.

Enligt Chadema hade man nominerat kandidater till 85% av de tillgängliga posterna i landet. 60% av kandidaterna kunde registrera sig, medan 25% av kandidaterna hindrades med olika metoder (inkl. våld) från att fullfölja registreringen. Av de som registrerades godkändes bara en bråkdel av de lokala valkommittéerna. I Dar es Salaam hade partiet nominerat 570 kandidater, i slutändan blev endast 24 kandidater kvar. 8/11 Citizen, Mwananchi

USA utnämner ambassadör

President Trump har utnämnt Don Wright som USAs ambassadör i Tanzania. USA har varit utan ambassadör i landet sedan Trump blev president. 8/11 Citizen

Efter tre år har president Trump äntligen utnämnt en ambassadör, Don Wright.

Zanzibars exportvärde minskar

Minskad export av kryddnejlikor gjorde att värdet av Zanzibars export minskade 13% fram till september 2019. Exporten för ett år blev \$205 miljoner enligt Bank of Tanzania. 8/11 Citizen

Wazalendo bojkottar också

Oppositionspartiet ACT Wazalendo har också beslutat att inte delta i lokalvalen. Man hävdar att "dörrarna till demokratin har stängts". 9/11 Daily News

Oppositionskandidater godkända

Efter den omfattande kritiken beslutade regeringen att i efterhand godkänna tusentals ansökningar att kandidera i lokalvalen som skall äga rum 24 november. De flesta av de stoppade kandidaterna kom från oppositionspartierna Chadema och Wazalendo. 11/11 Citizen, Daily News

Mkpas memoarer lanseras

Vid en stor tillställning i Dar lanserade president Magufuli expresidenten Benjamin Mkapas memoarer *My Life, My Purpose - A Tanzanian President remembers*. President Magufuli avslöjade då också att han varit nära att avgå som minister under Mkapa sedan han blivit förgiftad.

De tidigare presidenterna Kikwete och Mwinyi var också närvarande. Mkapa är nu 81 år gammal. Han var president 1995-2005. 12/11 Daily News, Citizen

Nej, kandidaterna inte godkända

Minister Jafo har ändrat sig: Eftersom oppositionspartierna står fast vid sina beslut att inte delta i lokalvalen kommer heller inte de tidigare stoppade kandidaterna att finnas med på vallistorna. 12/11 Citizen

EACs interna handel upp 10%

Den östafrikanska gemenskapen EACs regionala handel ökade med 10% under 2019. Ökad harmonisering och förenklade tullprocedurer har bidragit till ökningen. 12/11 Citizen

Mkapa tror på fria media

I sina memoarer skriver tidigare presidenten Mkapa att fria media är en hörnsten i en fungerande demokrati. 14/11 Citizen

Om presidenter som vägrar avgå

I sina memoarer kritiserar Mkapa de afrikanska presidenter som håller sig kvar vid makten även sedan deras konstitutionella mandatperiod gått ut. Förutom att beteendet försvårar styrandet av landet utgör det även en fara för regional fred och säkerhet. 14/11 Citizen

Uppmaning till Jafo att avgå

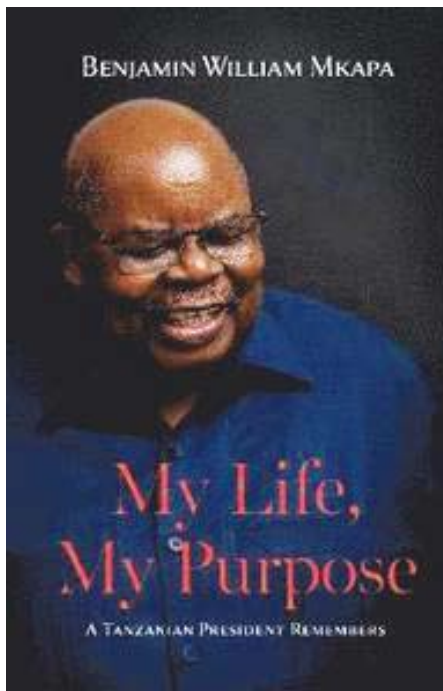
Oppositionspartiet National League for Democracy NLD meddelar att de också kommer att bojkotta lokalvalen, och uppmanar samtidigt den ansvarige ministern Jafo att avgå. NLD är det 8:e oppositionspartiet som bojkottar valen. 14/11 Nipashe

Sex dödade i terroristattacker

Sexten bybor dödades vid en attack nära gränsen till Mocambique. Terroristerna antas vara en muslimsk fundamentalistisk grupp baserad i Mocambique. 14/11 Citizen

Problem för bomullsindustrin

Bomullsindustrin i Tanzania har allt större lager av bomullsgarn. Handelskonflikten mellan Kina och USA har lett till minskad försäljning av bomull – Kina är den största importören. 15/11 Citizen

Ansvarig minister för lokalvalen Suleiman Jafo har fått mycket kritik och avgångskrav från oppositionen.

NGOs utestängda från lokalvalen

Tanzania Human Rights Defenders Coalition och Women in Law and Development in Africa säger i ett uttalande att de flesta civilorganisationerna hindras från att bevakna valen eftersom de inte blivit godkända som observatörer. 16/11 Citizen

Air Tanzania-plan fast i Canada

Air Tanzanias nyinköpta plan från Bombardier har fastnat i Canada. Tvisten med farmaren från Sydafrika som sålde sin farm till den tanzaniska staten på 1980-talet ligger bakom – nu har han stämt Tanzania i en kanadensisk domstol. Tanzania hotar att sluta köpa flygplan av Canada om planet inte får flyga. 23/11 Daily News, Citizen

Regn orsakar skador och dödsfall

Onormalt stora regn för årstiden har orsakat minst 39 dödsfall i Kenya och Tanzania, i samband med jordskred och översvämningar. 23/11 Citizen

JPM: Leverera eller lägg ned

President Magufuli hotar att stänga ned 187 statliga bolag och myndigheter som inte levererar överskott till staten, trots sammanlagda investeringar på \$24 miljarder. JPM ger bolagen 60 dagar att leverera utdelning till staten. Tillkännagivandet gjordes i Dodoma i samband med information om att bolag och myndigheter levererat in \$0,4 md för 2019 - "peanuts" enligt presidenten. 25/11 Daily News, Guardian, Citizen

Jordskredsseger för CCM

Regeringspartiet CCM kontrollerar nu så gott som alla 330 000 fullmäktigeplatser som var på spel i de lokala valen. Valen bojkottades av oppositionen som anklagar regeringen för trakasserier och omfattande manipulationer. 26/11 Daily News, Aljazeera

Skatteintäkterna upp 67% på 4 år

Skattemyndigheten TRA meddelar att intäkterna stigit till \$24 miljarder under president Magufuli 4 första år, från \$14 md

CCMs partiseketerare Bashiru Ally varnar lokala media för att citera utländska källor (om lokalvalen?).

för föregående 4-årsperiod. Skattemyndigheten säger att en förklaring är att man lyckats öka andelen debiterad skatt som faktiskt betalas, vilket har att göra med att TRAs arbete nu är mer transparent. 26/11 Daily News, Citizen, Guardian

Regeringen: Valen fria och rättvisa

Regeringen har besvarat bekymrade frågor om lokalvalen från bl.a. de amerikanska och brittiska ambassaderna med att valen genomfördes i linje med landets lagar och regler. I ett tal i ett lokalt valdistrikt har JPM gratulerat CCM till segern, och hävdade att valbojkott är en del av demokratin. CCMs partiseketerare har varnat internationella organisationer för att blanda sig i landets inre angelägenheter. Regeringen har också gått ut med en varning till lokala media från att citera utländska media, och därigenom göra sig skyldiga till att sprida missledande information. 28/11 Citizen, East African

MR-domstol vill ta bort dödsstraff

African Court on Human and Peoples' Rights har beordrat Tanzania att ta bort dödsstraffet ur straffskalan för personer som begått mord. 29/11 Daily News

Världsbanken: Positivt om jordbruket

Världsbankens Tanzania-rapport nr 13 säger bl.a. att jordbrukssektorn visar positiva tecken för tillväxt, jobbskapande och fattigdomsbekämpning. Man uppskattar att årets BNP ökning blir 5,6%, upp från 5,4% förra året. 3/12 Citizen m.fl.

MR-domstol ej för enskilda

Tanzanias regering har oväntat bestämt att enskilda personer och organisationer inte

Efter lokalvalen kräver oppositionspartierna reformer av valprocessen - här Chademmas ordförande Freeman Mbowe.

skall kunna anmäla fall för den afrikanska MR-domstolen i Arusha. Detta kritiserar 20 MR-organisationer inklusive Amnesty International, som säger att beslutet inte bara minskar domstolens auktoritet utan också ifrågasätter behovet. 3/12 Citizen

Världsbanken: Fattigdomen minskar

Fattigdomen i Tanzania har minskat under en lång följd av år, men på senare år har takten avstannat. Världsbanken är bekymrad över bristen på korrelation mellan tillväxt minskad fattigdom. 7/12 Citizen

Benådning av fångar

I samband med firandet av 58 år av självständighet benådade president Magufuli traditionsenligt fångar. 5 533 fångar skall släppas ur landets fängelser, välkommet både för dem och för fängelserna som är överfulla. 11/12 Daily News

Inflationen stiger något till 3,6%

Inflationstakten i november steg med 0,2% till 3,6%. Stigande matpriser är den största anledningen. 11/12 Citizen

Air Tanzania plan får lämna Canada

Air Tanzania's Bombardier Q400 har nu släppts av de kanadensiska myndigheterna. Det är inte känt om någon överenskommelse angående domstolsstämningen gjorts. 12/12 Citizen, Daily News

Förlängning av presidentperioden

Förra premiärministern Mizengo Pinda säger sig vara imponerad av president Magufulis arbete och vill att han fortsätter utöver de två perioder som konstitutionen stipulerar, så att han kan fullfölja påbörjade projekt. 12/12 Citizen

Många barn i skolåldern inte i skolan

Trots att regeringen återinfört fri skolgång i på grund- och gymnasienivå är 28% av barn i skolåldern inte i skolan, enligt en rapport från Twaweza. 12/12 Citizen

Guldexporten når ny högstaniå

Guldexporten för året t.o.m. oktober 2019 nådde ett 7-årshögsta värde på \$2 miljarder enligt en rapport från Bank of Tanzania. 17/12 Citizen

Oppositionspartiet Wazalendo instämmer i kritiken, med ordförande Zitto Kabwe

Nu är även förra premiärministern Mizengo Pinda uttalande sig för att JPM skall bli kvar i mer än två valperioder.

Banklån för vägprojekt

African Development Bank har beviljat ett lån för vägprojekt i Kenya (Mombasa-Lunga/Horohoro) och Tanzania (Tanga-Pangani-Bagamoyo). Lånet finansierar c:a 80% av projektkostnaden på \$400 miljoner 17/12 Daily News

Skyfall över Dar es Salaam

Skyfall över Dar den 17 december orsakade översvämningar som stoppade trafik och affärsverksamhet under större delen av dagen. 18/12 Daily News

BNP stiger till \$52 miljarder

BNP för 2017/2018 blev \$52 miljarder (upp från \$48 mdr), och per capita inkomsten steg från \$920 till \$1000, enligt uppgifter från BoT. (Som jämförelse kan nämnas att Kenyas BNP för motsvarande period var \$78 miljarder). 2/1 Daily News

Bara 68% av budget implementerad

Utgiftsbudgeten för förra budgetåret implementerades till 68% (året före var siffran endast 64%). Av totalt \$9 miljarder gick \$3,4 miljarder till utvecklingsprojekt. 3/1 Citizen

Krav på reformer av valprocessen

De två stora oppositionspartierna Chadema och Wazalendo förenas med civila organisationer i sina krav på att valprocessen reformeras innan president- och parlamentsvalet i höst. Huvudkraven är en oberoende valkommission och en möjlighet att överklaga valresultatet. 4/1 East African

Majs från reservlagren släpps ut

Food Reserve Authority säljer ut 3000 ton majs från sina lager för att åtgärda bristen på marknaden, som resulterat i kraftigt höjda priser. Staten verkar ha exporterat för mycket till Zimbabwe och Kenya som drabbats av torka 8/1 Citizen

Turismen utvecklas bra

Förra året inbringade turismen \$2 miljarder, och antalet turister steg med 100 000 till 1,5 miljoner. 10/1 Daily News

Sveriges ambassadör Anders Sjöberg signerade avtalet om stöd till utbildningssektorn som representant för GPE.

\$90 miljoner stöd för utbildning

Global Partnership for Education (GPE) stöder utbildningssektorn i Tanzania med \$90 miljoner. Pengarna kommer att användas för att bygga fler klassrum och för annan infrastruktur. Insatsen behövs eftersom antalet elever ökat kraftigt sedan skolavgifterna avskaffades. Sveriges ambassadör Anders Sjöberg undertecknade avtalet som representant för GPE. 16/1 *Daily News*, *Citizen*, *Guardian*

Oppositionsledares tal stoppas

Polisen hindrade Wazalendos partiledare Zitto Kabwe att hålla tal i Kigoma. Samtidigt påbörjade CCMs partisekreterare en tre dagars rundresa i Kigoma regionen. Båda aktiviteterna kan knytas till de kommande valen. 17/1 *Mwananchi*

SIM-kortsregistrering ger problem

Enligt en ny lag skall alla SIM-kort registreras fr.o.m 2020 för att man skall kunna använda mobiltjänster. Deadline för registrering har flyttats fram till 20 januari, men ändå riskerar miljoner användare att få sina mobiltjänster nedstängda. Registreringen sker bl.a. biometriskt och operatörerna har inte kunnat hantera anstormningen. 20/1 *Guardian*, *Daily News*, *Citizen*

Problem med väljarregistrering

Väljarregistrering inför höstens val har startat på i Zanzibar. Officiella talesmän säger att registreringen går bra, men andra källor uppger att många väljare har problem. Man måste ha ett Zanzibar-ID för att kunna registrera sig, och utlämningen av dessa tar tid. Oppositionspartiet Wazalendo hävdar att 13 000 av dess väljare kan hindras att registrera sig p.g.a. att ID-kort inte lämnas ut i tid. 21/1 *Daily News*, *Nipashe*

JPM: Fria och rättvisa val i höst

Höstens parlaments- och presidentval kommer att vara fria, rättvisa och transparenta lovade president Magufuli vid en mottagning för utländska diplomater i Dar es Salaam. Utändska observatörer kommer också att inbjudas. 22/1 *Citizen*

Zanzibars väljarregistrering

Valmyndigheten på Zanzibar uppger att alla som är berättigade att delta i höstens val kommer att registreras även om de saknar nationellt ID-kort. 22/1 *HabariLeo*

Resor till USA stoppas?

Trump vill utöka listan som man spärrar från inresa till USA med ytterligare 7 länder, inklusive Tanzania. 23/1 *Daily News*, *Citizen*, *Guardian*.

Revisorsbyte prövas i HD

Wazalendo Zitto Kabwe har överklagat beslutet att byta ut riksrevisorn till HD, för att det strider mot konstitutionen. Domstolen har nu meddelat att man tar upp fallet. 23/1 *Citizen*

Världsbanken tvekar om skolstöd

Världsbanken tvekar om ett beslutat stöd på \$500 miljoner till skolprogrammet, för inkluderande utbildning av bra kvalitet. Tveksamheten orsakas bl.a. av regeln om att havande flickor utestängs från skolorna. 25/1 *Citizen*

Beslaget av guldsand hävs

Efter att staten slutligen kommit överens med Barrick om ett nytt avtal hävs beslaget av 277 containrar med guldsand.

Överenskommelsen innebär att skatte tvisten lösts, och att Barricks gruvor i landet kommer att drivas av Twiga Mineral Corporation, där staten äger 16%, och har rätt till 50% av vinsten.

Avtalet innebär en stor förbättring för staten, och nyheten kommer säkert att intressera andra afrikanska länder med mineraler att exportera. 27/1 *Daily News*

Korruptionen i Östafrika

Enligt Transparency International är Sydsudan och Burundi mest korrumperade i Östafrika. Bäst i klassen är Ruanda, följt av Tanzania. I Afrika söder om Sahara leder Botswana. 28/1 *Citizen*

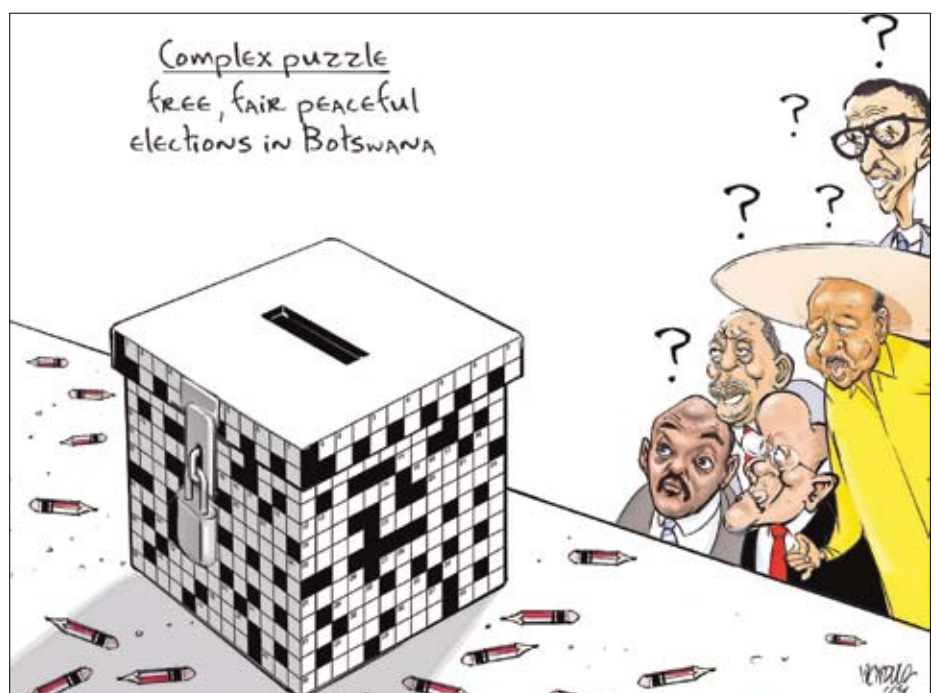
Fortsatt tveksamt om skolstöd

Regeringen försöker få världsbanken att släppa \$500 miljoner i skolstöd. Men beslutet är uppskjutet sedan lokala och internationella MR-grupper genomfört en kampanj mot att lånet utbetalas om inte regeringens politik ändras på en rad punkter. Ett online-upprop har stöd av 6000 personer.

Kraven gäller förutom havande skolflickors rätt till skolgång bl.a. att familjeplaneringen skall återinföras, att fängslade MR-aktivister och journalister skall släppas och att den nyligen införda NGO-lagen skall skrotas. 31/1 *Citizen*

USA: Positivt med JPMs vallöfte

USA meddelar att man ser positivt på president Magufulis besked att kommande val skall bli fria, rättvisa och transparenta. Man betonar behovet av en oberoende valkommission och en snabb ackreditering av utländska observatörer. 31/1 *Daily News*

Fria och rättvisa val i Botswana? Hur funkar det, frågar sig presidenterna från Tanzania, Burundi, Kenya, Uganda och Ruanda. Satirteckning av Victor Ndula ur *EastAfrican*.

Nordiska och Internationella skolan i Dar

I november 2018 reste jag till Dar es-Salaam för att besöka min son Johan Hellström och hans familj, som flyttat dit några månader tidigare. Sida stödjer uppbyggandet av forskningskapacitet vid tre statliga universitet i Tanzania sedan 1977 och där är Johan handläggare. Min svärdotter Maria arbetar på Miljöpartiets biståndsstiftelse Green Forum och har hand om verksamheten i Zambia, Malawi, Madagaskar och Mauritius.

Att föräldrarna, som valt att flytta till Tanzania för att arbeta med intressanta frågor trivdes, tog jag för givet. Mest nyfiken var jag på mina barnbarns nya liv. Där har skolan en stor betydelse. Besök både på Nordiska Skolan och IST, The International School of Tanganyika, stod på mitt program.

- Det är inte roligt att vila på förskolan, berättar Arvid 3 år. Att vara hjälpreda och hjälpa lärarna är roligast. Och att simma i poolen och spela trumma och leka med alla saker och alla kompisar. På skolans bibliotek brukar jag låna böcker, som har en svensk flagga för jag är svensk och pratar svenska.

På Nordiska Skolan erbjuder man förskola (1-6 år), fritidsverksamhet (5-15 år) och språkundervisning i de nordiska språken för skolelever. Målgruppen är barn med nordisk anknytning och undervisningsspråk är främst svenska, danska och norska. Det pratas också engelska på skolan eftersom en del barn uttrycker sig bäst på det språket. Det finns förstås personal, som endast pratar engelska. Barnen får också höra en del swahili. Förskolan är uppdelad i en småbarnsgrupp Kidogo och en grupp för de äldre Kubwa. De äldsta i Kubwa går några gånger i veckan iväg på en egen aktivitet, Darasa, som är en förberedelse inför skolstarten.

Arvid med lärarna Lenvi Granström och Veilla Kimambo

Nordiska Skolan hette förut Svenska Skolan och startades 1970 av The Swedish School Society. År 1978 fick föreningen den nuvarande tomten på hörnet av Chole Rd och Ruvu Rd av Ministry of Lands och 1980-81 invigdes skolan av drottning Silvia. När skolan hade som störst verksamhet kunde man ta emot såväl förskolebarn och elever upp till och med åk 9. Veilla Kimambo, som är en av Arvids förskollärare och en av dem som arbetat längst på skolan berättar:

- Jag började 2002 som assistent i förskolan. Det var bara ca fem barn i förskolan och ett 15-tal elever på låg- och mellanstadiet. Eftersom det fanns ett behov av en förskoleverksamhet även för barn från Danmark, Island, Norge och Finland kunde skolan växa. Skolans namn ändrades efter några år till Nordiska Skolan.

Skolan har under alla år varit en nordisk samlingspunkt. Bl. a. lockar 16 meterspoolen och tennisbanorna. Många födelsedagskalas har hållits i den fina lekparken i skuggan av stora träd. Filmافتنar m.m. arrangeras i skolans lokaler. Så steget från svensk till nordisk skola var inte svårt att ta. På grund av det låga elevantalet kunde man inte ha kvar grundskoleverksamheten. Numera börjar de flesta nordiska barn, som sex- eller sjuåring, i den internationella skolan, men de har möjlighet att gå på fritids och språkundervisning på Nordiska skolan. Skolan drivs av en föräldraförening

Hanna Lindholm tjänstgör för första året som skolledare

Nordiska Skolan i Dar es Salaam

och får sina inkomster genom skolavgifterna. Föräldrarna får själva se till att barnen kommer till och från skolan och därför försöker de ofta samköra. Språkklasseleverna serveras ett mellanmål, fritidsbarnen får en sen lunch när de anländer och förskolebarnen äter både mellanmål och lunch.

Lenvi Granström arbetade som förskollärare, när jag besökte skolan. Det var hennes första vistelse i Östafrika. På min fråga vilka för- och nackdelar hon såg med skolverksamheten, sa hon så här:

- Barnen har det så tryggt här. Det är 13 barn i Kubwa och 12 i Kidogo och de större barnen som kommer på eftermiddagen är bara ett tiotal, så här är vi många vuxna, som tar hand om barnen. Alla känner alla! Det är en fantastisk miljö både i och utanför skolan. Utmaningen för mig som lärare är att hitta materiel att arbeta med och att vara en lika bra pedagog på engelska som på svenska.

Om Arvid får välja, vill han helst åka till skolan med tuktuk eller bajaji, som tanzanierna säger. Det tar bara ca tio minuter på gator, som inte är så trafikerade. Klockan nio är det samling med sång och närvarokontroll. Halv tio är det fruktstund, då alla barn delar på den medhavda frukten. Fram

Ellen på After School, fritis-aktiviteten på Nordiska Skolan

till lunchen är det olika aktiviteter, mer eller mindre styrda. Vissa stunder delas barnen upp i sina hemspråksgrupper, så att de får träna mer på sitt eget språk. För närvarande dominerar svenska språket både bland personal och bland barnen. En gång i veckan önskar man att någon förälder ska komma till skolan för att läsa en saga och hjälpa till med utlåningen av böckerna på det lilla biblioteket. Den goda och välagade lunchen serveras omkring halv tolv och sen kommer vilostunden. Därefter är det dags för aktiviteter igen, bl a vattenträning i poolen och utelekar. Ett mellanmål bestående av pannkaka, bröd, mandazi eller frukt bjuds det på, innan förskoleverksamheten är slut klockan fyra. Det är inte bara nordisk kultur som uppmärksammas. När jag var där inleddes det årliga återkommande månadslånga Tanzaniaprojektet, då både barnen på förskolan och fritids får lära mer om Tanzania, vilket avslutas med en eftermiddag för föräldrarna.

Till After School, som fritidsverksamheten kallas, kommer det varje dag ett tiotal nordiska barn klädda i skoluniformer. De flesta kommer från IST men någon även från den franska skolan. Föräldrarna brukar turas om med att skjutsa barnen till fritids. Eftersom barnen bara har ätit medhavd matsäck under dagen är det toppen att få äta en varm lunch, då de anländer vid tvåtiden. Barnen erbjuds både inom- och utomhusaktiviteter. En av veckorna jag var där var det sportvecka, när man tävlade med andra nordiska skolor runt om i världen. På eftermiddagarna kan barnen även anmäla sig till simskola, tennisundervisning och språkundervisning. Halv fem är det slut för dagen och om barnen fortfarande är leksugna finns det alltid någon kamrat att bjuda hem.

Hanna Lindholm tjänstgör för första året som skolledare. På skolan finns också en administrativ chef. Hanna liksom några till av skolans lärare delar ett hus på skolans

område. Hanna talar om att det finns 7 pedagoger, 2 assistenter, 2 trädgårdsmästare, 3 st på kontoret och 4 personer i kök och städ. En del av dessa arbetar deltid. Skolan söker efter ny personal till hösten, eftersom en del av pedagogerna flyttar tillbaka hem. Hanna berättar också, att det måste vara fem elever för att det ska bli en språkgrupp och därför finns det språkundervisning endast för svenska skolelever detta läsår. Den lilla Nordiska Skolan försöker så mycket som möjligt följa Internationella Skolans kalender för att underlätta för familjer, som har barn i bägge skolorna.

Ellen, som fyllde 7 år i september, fick börja i Internationella Skolan, där engelska är undervisningsspråket. Hur tycker hon det är?

- Det är bra. Det är roligast på rasterna. Då kan man hålla på med rockringar, rita, jonglera, gunga och leka med gosedjur som vi tagit med hemifrån. Jag har några kompisar i klassen som pratar både engelska och svenska. Och vi som inte pratar engelska hemma får gå till en fröken och sjunga sånger på engelska och prata och det är jätteskoj. Jag kan massor av engelska nu. Jag gillar inte att vi måste ha på oss skoluniform. Och så får vi ingen lunch utan vi måste ta med vatten och matsäck.

Ellen lär sig engelska fort och tors försöka göra sig förstådd. Jag blir imponerad när hon förklarar för mig på engelska, hur fotosyntesen fungerar och känner att jag inte behöver vara orolig för hennes skolgång. Internationella skolan är stor och uppdelad på en skola för förskolebarn från 3 års ålder till barn i klass fem och en skola för de äldre eleverna i klass 6-12, där eleverna erbjuds IB-programmet. Vardera skola har ca 500 barn och ungdomar. Skolan för de äldre ligger granne med Nordiska Skolan och skolan som sjuåriga Ellen går i ligger närmare city.

Redan klockan sju på morgonen måste Ellen åka hemifrån för att komma i tid och

slippa de värsta bilköerna. International School of Tanganyika IST grundades av några föräldrar 1963, innan unionen mellan Tanganyika och Zanzibar, därav namnet, och är en oberoende, privat, icke vinstdrivande skola, som har elever från ett sextiotal olika länder. 120 lärare från 15 olika länder sköter undervisningen i klasserna på ca 20 elever. 80% av eleverna talar mer än ett språk.

Jag hade turen att IST firade sin internationella dag medan jag var i Dar. Då bjuds anhöriga in. Med hjälp av föräldrar visar skolan upp mångfalden av nationaliteter och kultur. Jag får känslan av att vara med på ett OS, då eleverna tågar fram landsvis med flagga och nationalsång. Den blågula truppen består av ca femton elever, många klädda i gula fotbollströjor. Vi bjuds på underhållning, mat och information. Det känns som hela världen finns samlad på skolans område. Vid det nordiska bordet får besökarna smaka på bl a köttbullar, chokladbullar, kanelbullar och isblock.

IST är mycket välutrustad med stora lekytor, idrottsanläggningar och klassrum för olika sysselsättningar. Skolan erbjuder en mängd fritidsaktiviteter och Ellen har bl.a. provat på miljökunskap, dans och sport.

När jag efter drygt en månad i Tanzania måste återvända hem känner jag mig glad och nöjd, även om det är svårt att skiljas. Hela familjen trivs i Dar och vardagen, trots att mycket är så annorlunda, fungerar bra. Mina barnbarn kommer att få en erfarenhet av världen, som de aldrig fått, om familjen inte vågat ta chansen att tillbringa några år i Tanzania. Tutaonana!

**Text och foto:
Birgitta Hellström**

En av IST:s många skolgårdar. På regnbågsbänken står det skrivet Friendship Bench. Det är en av fördelarna med IST att så många nationaliteter får mötas.

Svenska gruppen vid International Day på Internationella Skolan

Barnäkenskap förbjuds

I oktober slog en domstol i Tanzania fast att flickor måste ha fyllt 18 år för att kunna gifta sig. – något som redan var lagstiftat för män. Människorättsorganisationer välkomnade beslutet.

”Det är en glädjens dag för alla flickor och för alla som vill deras bästa”, sa Anna Henga på en av Tanzanias största människorättsorganisationer, the Legal and Human Rights Centre (LHRC), när domstolens utslag kom.

Omvärlden 2019-11-09

World's Children's Prize

Det är åtta barnrättshjältar som barnen i Östhammar väljer mellan när de ska vara med och utse World's Children's Prize, Årtiondets barnrättshjälte. De har alla tidigare hedrats med World's Children's Prize, som ofta kallas ”Barnens Nobelpris” av medier jorden runt. De flesta av dem utsattes själva som barn för svåra kränkningar.

Bland de åtta nominerade finns Anna Mollel, för hennes kamp för massajbarn med funktionsvariationer och andra fattiga barn på landsbygden i Tanzania.

Sedan starten år 2000 har 44 miljoner barn deltagit i World's Children's Prize-programmet, världens största årliga utbildningsinsats som utbildar och stärker barn till förändrare (change-makers). Alla barnrättshjältar hedras vid en ceremoni på Gripsholms slott i Mariefred den 29 april 2020, då det också avslöjas vem av dem som blivit WCP, Årtiondets barnrättshjälte. Drottning Silvia hjälper barnen, som leder ceremonin, att dela ut priserna.

Pressmeddelande Nov 15, 2019

Malariabakslag

Kampen mot malaria har fått ett bakslag i Uganda. Mera regn (klimatförändringar), dåliga förhållanden i flyktingläger, minskad sprayning och minskad användningen av gratisutdelade preparerade myggnät är några av faktorerna. Det gift som sprayats på väggar måste återupprepas efter 1½ år. Nu har det tagits fram en väggfärg med insektsgift som är verksamt i flera år som man hoppas skall vända trenden.

Vetenskapsradion 28/8 2019

Tandala samlar till menskoppar

I februari samlade eleverna på yrkeshögskolan Grit Academics säljutbildning i Mal-

mö, i samarbete med Tandalföreningen, in pengar till menskoppar till skol flickor i Tanzania. De är ofta hemma en vecka i månaden och går miste om undervisning. Efter en inspirationsföreläsning av 85-åriga eldsjelen Gun-Britt och kollegan Anette, från Svedala-baserade Tandala-föreningen ringde eleverna på säljutbildningen till företaget i Svedala och Staffanstorps där Tandalföreningens vänskolor i Sverige finns. Läs mer på www.tandala.org

Pressmeddelande Feb 01, 2019 CET

Fattigdomen minskar men....

I en ny Världsbanksrapport uppges att fattigdomen stadigt minskar i Tanzania. Men fortfarande lever nästan halva befolkningen på knappt 2 \$ per dag.

Ölprovning på Four Points

”Madame Connoisseuse” har besökt Dar och provat öl och ätit på Four Points nära Zanzibar-färjans hamnplats. Hotellet har ett sortiment från Crafty Dees, ett litet privat bryggeri. Serengeti pale lager, Dees Gold, English Summer och Kilimajaro provades till diverse tilltugg innan huvudrätten Zanzibarräkor med kokosris och Chachandusås (stark pepparsås). Ölet serverades lite varmare än vanligt i Östafrika för att smaken bättre skall komma fram.

Saturday Nation Magazine 2019-12-14

Tanzania Travel hotspots

Den lokala turismen i Östafrika har vuxit kraftigt de senaste åren. Inför julen som är den stora semestertiden var det en halvsida i Kenyas Saturday Nation Magazine om resmål i Tanzania. Förutom de välkända turistmålen nämns flera andra som Mangi-amei Remains i Old Moshi, Chemka Hot Spring och Lake Chala på Kilimanjaro, Magamba Nature Reserve, Maweni Farm och Magoroto i Usambarabergen samt i Mbeyatrakten Lake Ngosi och Matema Beach. Avslutningsvis om Arusha, köttmarknaden Kwa Mrombo för Nyama Choma (grillat kött, mycket populärt), Arusha National Park, Mt Meru och Lake Duluti ”It's like a small Nairobi, which is why Nairobians like to go there to party”.

USA varnar homosexuella

USAs State Department varnar homosexuella för resor till Tanzania. Var diskreta och vaksamma. Dar's Regional Commissioner

Paul Makonda har tidigare sagt att man kommer att bevaka sociala medier för att identifiera homosexuella.

Vänföreningen Ihushi

I senaste fylliga Nyhetsbladet redogörs för året som gått och planerna för 2020.

Stora delar av sin verksamhet klarar IDC, Ihushi Development Centre, utan externt ekonomiskt stöd, tack vare egna intäkter eller att kostnaderna täcks av dem som deltar i respektive aktivitet. Det gäller t.ex. samarbetet med kvinno- och ungdomsgrupper, hiv/aids-programmet och körkursutbildningen. Inför det kommande året har man kommit överens med IDC:s ledning att ge stöd på tre områden.

- Lönebidrag till förskole- och yrkeslärare.

- Stöd till det påbörjade utbildnings- och odlingsprojektet om alternativa grödor.

- Stöd till det förskolenätverk (med 15 kommunala förskolor) som IDC samordnar. Under 2019 räckte pengarna inte till den utbildningsvecka som var planerad. Förhoppningsvis ska det bli möjligt i år.

Nyhetsblad Nr 64, januari 2020

Minskat bistånd från Sverige

Sverige kommer att minska biståndet till Tanzania från 800 till 600 miljoner kronor per år. Enligt biståndminister Peter Eriksson är skälet den negativa utvecklingen vad gäller MR och demokrati i landet.

Dagens Eko 1 februari

Kabudi-tal i Bomas i Kenya

I samband med att utredningen *Building Bridges* om Kenyas framtid presenterades för 3500 personer i hallen Bomas of Kenya var även Tanzanias utrikesminister Kabudi inbjuden. Våldigt få har läst utredningen men den debatteras flitigt med starka åsikter.

Kabudi talade i 13 minuter på swahili, och fick stor uppmärksamhet. Han sade bl.a., i engelsk översättning: ”We bring you salutations and ask you to embrace brotherhood, cohesion and development. As a nation you have allowed negative ethnicity for far too long”.

Daily Nation 28 nov 2019

Sune Magnberg

Sune Magnberg avled i Dar i augusti 2017. Han kom som lärarvolontär till Tanga 1974 och levde sedan i Tanzania större delen av sitt liv. Bengt Svensson var en av hans vänner och minns honom här.

En axelväska och urblekta kläder. Ett huvud fyllt med kunskaper, en del ganska udda. En ironisk distans och humor. Så kommer jag att minnas Sune.

Vi delade hus i Tanga i ett och ett halvt år. Han fanns där när jag kom, och hade förlängt sitt kontrakt för andra gången när jag åkte hem. Han var lärare på Usagara, jag på Galanos Secondary School.

Lördagskvällarna inleddes med en öl eller för min del en ”konyagi na tonic” på Seaview Hotels veranda. Därefter en film på biografen Majestique. Sune hade en lista på alla filmer vi sett där. Höjdpunkten var ”Black Mama, White Mama”. Den tycktes utspela sig i ett fångläger i en asiatisk djungel. Fångarna var ytterst lättklädda manekängtyper och fängelsechefen ett uppenbart ”lesbianskt fruntimmer”. Jag ska inte gå in på detaljer, men denna film är den enda jag någonsin sett där publiken stod upp och tjöt av entusiasm och upphetsning.

Vi kom att umgås i 40 år, periodvis flitigt men mestadels brevledes. Sune besökte oss i San Francisco 1982, och när vi träffades i Dar hösten 2016, verkade han se fram emot ett återbesök. Jag och Natasha skulle till Zanzibar, och han skulle följa med. Nästa dag satt vi på en fullpackad snabbfärja och var lite irriterade över att han inte dykt upp. Men plötsligt, mitt ute på havet, som av en ren händelse, kom mannen med axelväska och urblekta kläder gående mot oss på övre däck. Några dagar senare följde han med oss till flygplatsen, och just före incheckningen gav han oss en liten papplåda innehållande tolv 10-centiliteras plastpåsar med konyagi. Vi fortsatte vår mejlkontakt, men ett halvår senare kom det inte längre något svar.

Tack Sune!

Ulf NILSSON

Makonde och busshållplatser

Jag tänker på de bibliska myterna och det slår mig att även i swahililand finns myter, bland annat Makondemyten, d v s makondefolkets skapelseberättelse:

I tidens början fanns en varelse som inte var en människa och som levde i vildmarken och kände sig väldigt ensam. En dag tog han en träbit och skapade något som blev en figur som liknade en levande varelse. Han satte ut figuren i solen utanför sin bopplats. Natten kom och när solen började stiga upp såg mannen att figuren blivit lik en kvinna! Han tog henne till sig som sin fru.

De älskade (förstås) och ett barn föddes. Men efter tre dagar dog barnet. Då sa frun: ”Låt oss flytta högre upp och ha en trädgårdsodling”. Det gjorde de och fortsatte att älska (förstås) och ett nytt barn föddes. Det nyfödda barnet dog efter tre dagar. Och frun sa till sin man: ”Låt oss flytta till en ännu högre plats där tjocka buskar växer”. Och de flyttade och fortsatte att älska (förstås). Resultatet blev åter ett barn. Barnet överlevde och så var den första makonden född. Hurra!

Var makondefolket har sitt ursprung vet jag inte men det slår mig att området i det sydöstra delen av Tanzania kallas Makondeplatån och följaktligen är platt och höglänt. Kanske föddes den första makonden just där?

En busshållplats i Dar es Salaam har fått namnet Makondeko. För länge sedan under kolonialtiden flyttade många makonde hit, till ett område norr om Dar es Salaam. De arbetade på sisalplantagerna. Stavelsen –ko är ett lokativ och helt följdriktigt har platsen kallats för Makondeko, dvs platsen där makonde bor.

En annan busshållplats mellan Mwenge (centrum för makondesnidarna i Dar) och Ubungu har fått namn efter en musiker. Tanzanias svar på Cornelis Wreeswik, den älskade Remmy Ongala eller dr Remmy, bodde där i många år och hållplatsens namn blev Kwa Remmy. Dr Remmy är nu död på grund av sprit och diabetes, men är fortfarande aktuell med sina låtar om döden, underklassen, flytten hem från den eländiga storstaden med mera, t ex *Ninarudi nyumbani* (jag återvänder hem). Den tillkom efter det politiska beslutet på 1970-talet att alla arbetslösa, dagdrivare och prostituerade skulle skickas hem till byn. Några försök gjordes. Bland annat samlades alla arbetslösa kvinnor i Dar ihop och sattes på tåget västerut. Försöket lyckades inte. När tåget väl kom fram till ändstationen var tåget tomt! Förtjänsterna var uppenbarligen större i storstaden än hemma i byn. Politikerna tröttnade på de politiska åtgärderna efter en tid. Hämta hem Dr Remmys låt *Ninarudi nyumbani* från ”Youtube” och njut!

Tillrättaläggande

I början på Ulf Nilsson förra swahilikrönika står det ”Tippu Tips självbiografi är det första kända exemplet på swahili-litteratur.”

Det borde ha stått den första kända självbiografien på swahili, den publicerades 1907.

Tippu Tip ledde många karavaner till inlandet för att hämta elfenben och slavar i mitten på 1800-talet.

De äldsta bevarade skrifterna på swahili är några brev från Kilwa från 1710. Från 1628 finns en översättning av ett arabiskt poem och från 1700-talet och framåt en mängd poem och hjältesagor.

Red.